

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków, 30 KWI. 2018

OR-03.0003.3642.2018

Pan
Bolesław Kosior
Radny Miasta Krakowa

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie Muzeum Fabryka Schindlera, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 28 marca 2018 r., uprzejmie informuję:

Wystawa stała w Fabryce Emalia Oskara Schindlera - Oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, zatytułowana „Kraków – czas okupacji 1939-1945” została otwarta w 2010 r. Prace nad wystawą były prowadzone od 2007 r. przez badaczy okresu niemieckiej okupacji w ścisłej współpracy z Radą Programową, której przewodniczył prof. Andrzej Chwalba. Wystawa otrzymała nagrodę „Wydarzenie Muzealne Roku - Sybilla” w kategorii „Wystawy historyczne stałe i czasowe” za najlepszą wystawę historyczną w Polsce w 2010 r.

Ekspozycja jest uzupełniana przez wystawy czasowe (np. „Krakowscy Wyklęci”, „Jeńcy wojenni w okupowanym Krakowie 1939-1945”), a także przez działalność oddziałów MHMK Ulica Pomorska i Apteka pod Orłem - filii Fabryki Schindlera. W oddziale Ulica Pomorska co roku organizowane są „Dni Pamięci Ofiar Gestapo”, poświęcone między innymi Sprawiedliwym wśród Narodów Świata. Z kolei wystawa stała w Aptece pod Orłem opowiada o postaci krakowskiego Sprawiedliwego – Tadeusza Pankiewicza.

Ad 1.

Określenie „nazistowski”, szczególnie w odniesieniu do II wojny światowej, jest jednoznacznie utożsamiane z Niemcami. Termin „nazi occupation” jest terminem funkcjonującym w języku angielskim i oznaczającym okupację przez Niemcy w okresie nazizmu. Z całą pewnością określenie to nie zdejmuje odpowiedzialności z Niemiec.

Ad 2.

Prezentowana na wystawie opowieść dziewczynki jest prawdziwą relacją (Renia Knoll, „Dziennik”, 2013). Jest to jedna z wielu zachowanych relacji mówiących o odczuciach związanych

z zamknięciem w getcie i przeżyciami z czasów wojny. Postawy wobec Polaków o pochodzeniu żydowskim były mocno zróżnicowane – od chwalebnych przypadków ratowania i pomagania, poprzez obojętność, aż po wrogość kończącą się wydawaniem i mordowaniem. Obowiązkiem Muzeum jest przechowywanie i udostępnianie bez cenzury autentycznych świadectw, wypowiedzi, relacji ocalałych z Zagłady mieszkańców Krakowa.

Ad 3.

Na wystawie stałej „Kraków – czas okupacji 1939-1945” w Fabryce Emalia Oskara Schindlera część poświęcona Kościołowi katolickiemu jest wyróżniona poprzez odrębny, wydzielony fragment wystawy. Jest tam przedstawiony zarówno kardynał Adam Sapieha, jak i Karol Wojtyła. Roli Kościoła katolickiego w czasie okupacji poświęcona była również wystawa czasowa „Kościół krakowski 1939-1945”, objęta patronatem Metropolity Krakowskiego kardynała Stanisława Dziwisza.

Ad 4.

Umieszczenie obok siebie dwóch ksiąg związanych z postawami pomocy i konfidenctwa przeciwstawia je, a nie zrównuje. Zastosowanie kontrastu, poprzez pokazywanie postaw negatywnych, podkreśla bohaterstwo Sprawiedliwych. Osobny fragment wystawy poświęcony został Radzie Pomocy Żydom „Żegota”. Temat ten rozwinięty został przy okazji wystawy „Żegota – ukryta pomoc”. Pokazanie szerokiej gamy postaw wobec Żydów pozwala lepiej zrozumieć, jak trudnym i bohaterskim wyborem było udzielanie pomocy.

Ad 5.

Odczytane podczas otwarcia wystawy „Żegota – ukryta pomoc” relacje były autentycznymi relacjami Żydów ocalałych z Holokaustu, podopiecznych Żegoty. Pomimo tego, że doświadczali oni krzywd, ostatecznie zostali ocaleni przez Polaków dzięki pomocy Żegoty. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa nie może cenzurować wspomnień osób ocalałych z Holokaustu. Wszystkie przedstawione relacje są autentyczne i znajdują się w archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego.

Minister Jarosław Sellin był zaproszony na otwarcie wystawy „Żegota – ukryta pomoc” w dniu 15 listopada 2017 r., jak również na otwarcie wystawy plenerowej na terenie dawnego KL Płaszów, przygotowanej przez MHK.

Ad 6.

W ciągu ośmiu lat działalności oddziału Muzeum Historyczne Miasta Krakowa wykształciło niemal tysiąc przewodników. Program szkoleń dla przewodników na Trasie Pamięci obejmuje przekaz pełnej wiedzy dotyczącej historii niemieckiej okupacji Krakowa i opiera się o najnowszą pełną literaturę przedmiotu. Pracownicy Muzeum wymagają od przewodników posiadania wiedzy umożliwiającej im kompetentne, zgodne z aktualnym stanem badań, oprowadzanie po wystawach stałych i czasowych oddziałów tworzących Trasę Pamięci MHK. W programach szkoleń nie znajdują się informacje na temat wspomnianej przez Pana Radnego liczby 250 tys. Żydów zamordowanych przez Polaków, nie pokrywa się ona również z posiadaną przez pracowników oddziału Fabryka Emalia Oskara Schindlera wiedzą historyczną.

Ad 7.

Brak ujednoliconych, wiarygodnych danych na temat liczby Polaków, którzy zginęli w Krakowie w trakcie okupacji jest przyczyną ostrożności Muzeum w podawaniu tego typu liczb na wystawie stałej. Informacja o wkładzie Polaków w pokonanie Niemiec jest przedstawiona na drugim piętrze wystawy stałej w Fabryce Emalia Oskara Schindlera oraz bardziej szczegółowo w poświęconej Polskiemu Państwu Podziemnemu prezentacji na tejże wystawie. Muzeum zorganizowało także kilka wystaw, w których przedstawiony był wkład Polskiego Państwa Podziemnego w walkę z nazistowskimi Niemcami („Walczące Miasto”, „Wyzwolenie czy Zniewolenie?”). Bohaterom podziemia z czasów okupacji

poświęcone są też coroczne obchody Dni Pamięci Ofiar Gestapo. Janowi Karowskiemu poświęcona była wystawa zorganizowana w 2014 roku we współpracy z Muzeum Historii Polski pt. „Jan Karowski. Człowiek wolności”.

A large, stylized handwritten signature in black ink, slanted downwards from left to right.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrzak

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Biuletyn Informacji Publicznej
4. Aa